

Viering Bethlehemkerk op zondag 13 oktober 2019
Voorganger: ds. Aster Abrahamsen
Thema: Ik ben de deur
Lezingen: Deuteronomium 6: 4-9 en Johannes 10,1-10

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Als ik door Hilversum loop of fiets, door deze wijk om de Bethlehemkerk heen, of door mijn eigen straat, en ik kijk naar de deuren van de huizen, dan valt het me op dat er vaak teksten op staan. Teksten die iets aangeven wat wel of niet gewenst is in het huis waar de deur toegang toe geeft.

Zo hangen er op veel huizen teksten als: 'aan de deur wordt niet gekocht.'

Of een *ja ja, nee nee*, of *nee ja* of *ja nee* sticker, ivm met de stortvloed van reclamefolders.

Of 'de bel doet het niet'. Of soms ook gewoon 'Welkom.'

En natuurlijk hangt er bij iedere deur een huisnummer en vaak ook de naam van de mensen die er wonen.

Wat er op je deur staat zegt vaak iets over wie je bent.

En wat je wel of niet in je huis wilt.

Misschien bent u weleens in Israël geweest.

In Israël hangen er aan veel voordeuren kleine kokertjes (Mezoeza's). In zo'n kokertje zit een stukje perkament waarop wordt verwezen naar de 613 geboden en verboden die God in de Thora aan de mensen heeft gegeven.

Dat is n.a.v. de tekst uit Deuteronomium die we lezen, waarin God tegen het volk Israël in de woestijn zegt: *Houd de geboden die ik u vandaag opleg steeds in gedachten.*

Schrijf ze op de deurposten van uw huis en op de poorten van de stad.

Door dat kokertje met de verwijzing naar de geboden aan hun deur te hangen danken de Joden God en blijven ze zich steeds Zijn geboden herinneren.

Hiermee laten zij zien dat zij de geboden belangrijk vinden:

het staat op hun deur geschreven.

Het is het eerste wat je ziet wanneer je hun huis betreed.

Een deur is belangrijk.

Een deur staat voor toegang, voor overgang,

Voor openheid of geslotenheid.

Een deur geeft ook een scheiding aan: tussen binnen en buiten.

Een deur biedt bescherming.

Wanneer Jezus zegt : Ik ben de deur, dan kent Hij zichzelf al deze eigenschappen toe.

Als Jezus zichzelf omschrijft als de deur dan geeft Hij daarmee aan dat Hij noodzakelijk is.

De uitspraak: *Ik ben de deur* is in dat opzicht vergelijkbaar met de uitspraak: *ik ben de weg*.

Niet een weg: nee, De weg.

Niet een deur, niet zo van: je kan deze deur pakken, maar je kan ook via een andere ingang binnenkomen: nee, het gaat hierom De deur, De enige deur.

Jezus heeft het dan ook nog over een specifieke deur.
Namelijk de deur van de schaapskooi.

Willen we Jezus goed begrijpen dan moeten we dus een beeld krijgen van zo'n schaapskooi. In de tijd van Jezus was het zo dat als het nacht werd, dan bracht de herder zijn kudde naar de schaapskooi.

De schapen en geiten waren daar beschermd tegen wilde dieren en rovers.

Schaapskooien werden meestal gebouwd in een dal of aan de zonnige kant van een heuvel waar bescherming was tegen de koude wind.

Sommige schaapskooien bestonden uit een klein gebouwtje met daaromheen een stenen omheining. Maar het kwam ook voor dat de schaapskooi alleen uit een stenen omheining bestond. De omheining was gemaakt van grote en kleine stenen die los op elkaar werden gestapeld, soms wel tot een meter dik. En daarbij werden dan wel doorntakken gebruikt om indringers extra tegen te houden.

Jezus noemt zichzelf de deur van zo'n schaapskooi, dus de deur van deze stenen omheining.

Maar, dit is nu het vreemde: er was helemaal geen deur bij de ingang van de omheining...

Er was geen deur, alleen een deuropening, een soort van poortje.

Wanneer die herder 's nachts alle schapen binnen de omheining had, dan ging hij voor de ingang liggen en blokkeerde die zo. Zo hield hij de wacht.

Er kon niets naar binnen of naar buiten, of het moest via de herder.

Je kunt dus zeggen: er is geen deur in een schaapskooi, maar de herder zelf is de deur.

De deur die de schapen binnenhoudt en de rovers en de wilde dieren buiten.

De herder zelf is de deur.

'Ik ben de herder' en 'Ik ben de deur' vallen dus samen.

(Ter plekke heb ik toegelicht dat alle Ik ben – woorden met elkaar te maken hebben en met elkaar zijn verweven)

Om deze uitspraak: 'ik ben de deur' beter te begrijpen is het goed om naar de context te kijken waarin Jezus dit zegt.

Wat er aan voorafgaat is dat Jezus een blinde man geneest, op sabbat.

Dat leidt tot allemaal commotie onder de religieuze leiders van die tijd, o.a. de Farizeeën.

Want, in die tijd bestond de opvatting: als je blind bent vanaf je geboorte, dan ben je een zondig mens.

Hoe kan het dus dat deze man genezen wordt? Hij is toch zondig? Is hij dan vergeven? Wie is die Jezus? Komt hij nu van God of juist niet? Er is veel verwarring en er ontstaat verdeeldheid.

In een confrontatie tussen de genezen man, enkele Joden & Farizeeën en Jezus begint Jezus dan te praten in de beelden van schapen, een schaapskooi, herders, rovers en dieven.

Met deze beeldspraak wil Jezus de Farizeeën iets duidelijk maken, namelijk:

De schapen: dat zijn de mensen die God en Zijn Koninkrijk zoeken. Zij zullen dit alleen via Jezus vinden. Via Hem vinden ze toegang tot de schaapskooi, het Koninkrijk. Hij is de deur, de toegang en Hij is de herder, degene die hen zal leiden en beschermen.

De dieven en de rovers, dat zijn de mensen die de schapen zelf willen leiden. Die de schapen proberen uit de schaapskooi te stelen. Die de schapen bij de herder en de deur vandaan willen jagen. Die denken het beter te weten, wat goed is voor die schapen. Die dieven en die rovers, en dat voelen de Farizeeën zelf wel aan: dat zijn zij.

U kunt wel begrijpen dat een aantal Farizeeën behoorlijk boos was na deze uitspraken van Jezus. Jezus zet zichzelf neer als de enige toegang tot God. Hij gaat zelfs zover dat hij die Farizeeën blind en zondig noemt. Niet de blinde man, maar zij zijn degenen die niet zien waar het om gaat.

Jezus is de deur.

Hij beschermt tegen dieven en rovers, zoals die Farizeeën.

Maar tegelijkertijd is Jezus ook de deur die toegang geeft.

Wanneer iemand door mij binnenkomt zal hij gered worden; hij zal in en uit lopen en hij zal weidegrond vinden, zo staat er in vers 9.

De weidegrond: dat is in de bijbel een beeld van thuiskomen, een beeld van gered worden. U kent het wel uit de bekende psalm: *De Heer is mijn herder, hij zal mij geleiden langs grazige weiden ...* 'Weidegrond vinden' dat betekent goed leven vinden.

Jezus zegt: Ik ben gekomen om het leven te geven in al zijn volheid.

Als je Jezus als de deur, de toegang tot het koninkrijk van God ziet, als de toegang tot een goed leven, en als je probeert Hem te volgen, van Hem te leren dan vindt je het leven in al zijn volheid, groene weidegrond. Dan ben je een gered mens.

Dat is: een mens die volledig tot zijn recht komt, een mens die genoeg heeft, die vergeven is, die wordt liefgehad, een mens die het goede zoekt en doet: een mens die bestaat voor het aangezicht van God.

Hoe passen wij nu in deze beeldspraak van Jezus?

Wat heeft dit met ons te maken?

Wat voegt het toe aan ons beeld van Jezus?

Kunnen wij onszelf als schapen omschrijven?

Tja, misschien is het niet meteen het eerste beeld waar u uzelf mee zou vergelijken.

En het is ook niet het eerste beeld wat mij voor ogen komt als ik naar deze gemeente hier in de Bethlehemkerk of Hilversumbreed kijk.

Maar misschien moeten we bij dit beeld wat Jezus gebruikt niet denken aan makke schapen die schaapachtig achter een herder aan lopen, zonder eigen mening.

Zo'n bijbels beeld moet ook niet helemaal doorgetrokken en uitgeput worden, dat zou het te kort doen.

Het gaat meer om schapen, in de zin van volgelingen, die beschermd worden, geleid worden, voorzien worden in wat ze nodig hebben, en die waardevol zijn in de ogen van de herder.

Mensen die bereid zijn te volgen. Mensen die bereid zijn de geboden van God in acht te nemen. Die ze zo belangrijk vinden dat ze hen op de deurposten van hun huis bevestigen en op de poorten van hun stad.

Mensen die de hoofdingang nemen en niet het achterdeurtje.

Kunnen wij onszelf in die zin schapen noemen?

En wie zijn dan die rovers en die dieven, wie zijn dan in onze tijd de Farizeeën?

Dat is alles en iedereen wat tussen mensen en God in staat.

Alles en iedereen wat ons tegenhoudt om het goede te doen.

Alles en iedereen wat ons belemmert om mens te zijn zoals God het bedoeld heeft.

Dat kunnen verslavingen zijn. Het kan ziekte zijn of juist gezondheid en welvaart.

Dat kunnen situaties van oorlog en geweld zijn, het kunnen mensen zijn die domineren en manipuleren en via achterdeurtjes proberen hun macht en invloed te vergroten.

Tegen al deze hedendaagse Farizeeën kun je beschermt worden door Hem die de deur is.

Jezus en wie hij is en wat hij deed biedt bescherming, een weerwoord, biedt kracht en hulp en steun tegen al deze dieven en rovers. Hij is de deur tot beter leven.

Wat een mooie tekst eigenlijk om mee bevestigd te worden, dacht ik deze week ineens tijdens de voorbereiding. Jezus is de deur.

Ook hier in Hilversum, van elke kerk die hier is gebouwd. Is Jezus de deur, de hoofdingang, de centrale persoon. Dit jaar nog duidelijker dan ooit met het jaarthema Rondom Jezus.

Jezus is de deur, in het werk wat predikanten doen. En in het werk wat alle vrijwilligers in het kerkenwerk doen.

Terug naar het begin: wat er op je deur staat, dat zegt iets over jezelf.

Wat vinden we op de deur van deze Bethlehemkerk?

Gastvrijheid, betrokkenheid en inspiratie,

Én: we zijn groene kerk,

Dat staat op onze (want dat kan ik nu zeggen: onze) deur.

Een kerk die uit is op het voeren van goede gesprekken, over hoe kerk en buurt elkaar kunnen ondersteunen en hoe zij samen iets kunnen betekenen voor een beter milieu en duurzaamheid.

En, wat vindt je als je door één van de deuren één van de kerken van de protestantse gemeente Hilversum komt?

Dat het gemeentes zijn Rondom Jezus.

Elk met hun enige kracht en kleur, in verbondenheid met elkaar op zoek naar de Ene.

Samen mogen we vieren dat Hij het is die is gekomen, om het leven te geven in al zijn volheid.

Dat Hij niet een deur is, maar De deur.

Amen